

CATALUNYA SOCIAL

Òrgan d'ACCIÓ SOCIAL POPULAR

Any XIV. Núm. 740

Un any, 12 ptes. — Núm. solt, 25 cts.

7 desembre 1935

PUBLICACIÓ
SETMANAL

Redacció i Administració
Carrer del Pi, 12, principal

Telèfon 21160
BARCELONA

El problema de la reforma constitucional

El dia 9 de desembre del 1935 es compliran els quatre anys de vigència de la Constitució, promulgada en igual data de l'any 1931. Ningú no ha oblidat com fou estructurada la llei fonamental; a base d'uns quants retalls de Constitucions d'altres països, entre els quals serviren principalment de model les de Weimar i de Txecoslovàquia; la primera, deixada de banda poc temps després que els intel·lectuals de l'Ateneu de Madrid la consideraren com l'"últim crit" de la moda política, i la segona absolutament inadequada al seu país, on mai no hi ha hagut un moment d'aplicació tranquil·la dels seus preceptes. Tota mena d'institucions exòtiques foren acollides per l'omnisciència d'una Comissió parlamentària presidida per l'intel·lectual i pedant professor Jiménez Asúa; i així és com el nou text legal ha fracassat quasi es pot dir abans de néixer, ja que de les seves institucions n'han quedat, sortosament, més de la meitat d'inèdites, puix que no han estat dictades les lleis especials que les havien d'estructurar. Només els preceptes sectaris han tingut vigència, ja que aquests foren aplicats i regulats tot seguit per dividir els espanyols en castes ciutadanes de catòlics i anticatòlics, de republicans autèntics i altres republicans, de socialitzadors i defensors de la propietat privada, etcètera.

Sortosament, s'han complert els quatre anys durant els quals la Constitució només podia ésser reformada pel vot de les tres quartes parts dels diputats del Parlament, i d'ara en endavant ho podrà ésser pel vot de la majoria dels diputats, encara que sigui amb l'entrebanc d'haver-se de dissoldre les Corts que així ho acordin i convocar-ne d'altres que portaran a cap la reforma.

¿Què passarà ara? Els partits de dreta, sota la

inspiració dels drets de l'Església tan maltractats fins ara, són revisionistes decidits. La gent d'esquerra, en canvi, per boca dels seus líders, s'han oposat a la reforma, tot i que pràcticament haurien de reconèixer el fracàs de la seva obra si es produïssin amb sinceritat. Però amb la majoria actual no n'hi ha prou per aprovar la llei de revisió si hi manquen els vots radicals. I aquests, ¿què faran respecte de molts punts que com l'article 26 són els que precisament a nosaltres majorment ens interessien?

La incògnita del moment és ben perillosa i plena d'interrogacions. ¿Què pot passar en aquest punt en unes Corts de majoria tan inconsistent com les d'ara? ¿Es restringirà la revisió, com es diu, a l'article 125, que és precisament el que impossibilita i entrebanca la dita reforma? Si així fos, i les Corts vinents reformaven aquest article 125 en el sentit que la reforma poden portar-la a cap les Corts ordinàries, hauriem també guanyat la batalla... sempre que les Corts vinents comptessin amb la majoria de dreta que caldria per això. Si així no fos, ¿es mantindria unida la majoria actual per votar la llei de reforma en sentit més ample?

Els moments són crítics; però a nosaltres, ciutadans catòlics, no ens pertoca altra feina que la de mantenir el programa revisionista, de treballar per l'acostament dels partits de gent de bona voluntat i que desitgin la reforma per fer possible la convivència entre els ciutadans, i de preparar-nos per a la vinent batalla electoral que tardarà més o menys, però que no serà pas després de la primera meitat de l'any vinent.

Tot el que excedeixi d'això no és ja cosa en la qual puguem influir nosaltres més que per formar un ambient d'opinió favorable a la reforma.

Els germans Perals

PER JORDI ARNAU

II

Transplantat

El Ramon va anar a parar a una masoveria de muntanya acotxada de castanyers, roures i freixes. Encara n'era amo titular un avi de més de setanta anys que encara trespava costes amunt per veure la feina dels llenyataires i si convenia encara manejava l'aixadeta o el caveguet allà baix a l'hort que aprofitava l'aigua de la Font del Bisbe. Ara, que no podria pas dominar la maneta del forcat ni manejar la destrat de bosquetaire. De bona entrada Ramon fou presentat a ell.

—¿Com te dius, minyó?

—Ramon, per servir a Déu i a vós.

—Bella resposta, Ramon. Tots som per servir a Déu; però el jovent d'avui dia no se'n recorda, d'aquestes coses. ¿I vols dir que no t'hi enyoraràs ací?

—Si tinc enyorament bé caldrà que me'l passi. Allà baix ja no m'hi podia estar. Prou que li ho deu haver contat el senyor Rector del meu poble.

—Mala cosa l'enyorament, minyó. Ja ens veurem i ja en parlarem; ara deixem-ho estar. En aquesta casa qui ho manega tot és el noi, el Biel. Ell et dirà el que has de fer. Jo només só bo per prendre el sol.

¿Que si es va enyorar el Ramon? El coixí del seu llit de posts i bancs bé us ho diria, si pogués parlar. A l'hora de ficar-se al llit era l'hora dels pensaments i cavil·lacions. Allí a la casa de la seva naixença es veia el mar blau amb el serrell de bromera a la vora i els pics blancs de les veles mar endintre, aquí la boira grisa que pujava torrenteres amunt i s'ajaçava als pics més alts de les serres. Allí els garrofers abaixaven el brancam fins a besar amorosament els sarments dels ceps, aquí els castanyers i els roures, cada u pel seu estil, s'estiraven enlaire per éridar els llamps del cel. Allí les marinades de l'estiu que atemperaven la calor i el recer assolat de l'hivern, aquí a l'estiu, encara que curt, el sol raja foc i a l'hivern el buf de les tramuntanes i el pes de la neu esqueixen les brancades dels roures. I també la gent són diferents. A la vora del mar són garlaires i cridaners, tal vegada perquè la remor de les onades o de la marinada no ofegui la veu, ací a muntanya parlen poc i quan parlen ho fan de pressa i a mitja veu i els dol dir dues vegades una mateixa cosa. L'amo Biel gairebé sempre es volia fer entendre per senyals i per monosíl·labs. Quan es mirava el Ramon i deia "amunt" tot alçant el braç enlaire, volia dir que anirien al bosc a fer llenya o a tallar fusta; si deia "avall" amb el braç estirat cap a terra, volia dir que havia d'anar a l'hort; si deia "els pores" significava que a la cort hi havia feina o perquè era l'hora de donar-los menjar o per fer la neteja, i sempre així per l'estil, de manera que al pobre Ramon li va costar quart i ajuda aprendre aquell llenguatge lacònic que s'havia de saber interpretar com si fos jeroglífic. Això sí, no l'escridassava mai ni tampoc el renyava, a tot estirar li dava una mirada de cap a peus, feia una mitja rialla i es girava d'esquena. La mestressa no estalviava les paraules tant com l'amo, però sempre parlava en un to de serietat que corglaçava aquell minyó de natural garlaire i festós. Si volem, era

cosa de no res; però allò mateix que en diguessin trumfes, de les patates, al Ramon li feia arrugar el front. A la casa hi havia també una mosseta de cartotze anys, única filleta dels masovers, que treballava com una de vint i semblava com si tingués ganes de parlar i no tingués temps de fer-ho. Una vegada va passar que la criatura portava un cove de roba més feixuc que ella mateixa i ell se'n va compadir.

—Mariagna, deixa que el portem tots dos, un a cada ansa.

—Tu a la teva feina, que ja t'enyora.

Es veia bé que aquella terra aspra criava la gent també aspra. I si l'avi era més dolç en el fer i en el parlar, Ramon ja ho va saber més tard, era que havia estat transplantat allí de les franques terres de l'Empordà, per casar-se amb la pubilla dels masovers d'El Carol, que aquest era el nom d'aquella casa on havia anat a parar el Ramon.

Sort tenia encara de l'avi.

—Ramon, avui és festa; ¿arribem-nos a la roureda de dalt, que parlarem un xic?

—Com vulgueu, avi, si no us hi heu de fatigar massa. Hi ha una bella pujada.

—La tinc ben coneguda i els peus s'hi posen bé sense mirar a terra. I avui fa un dia amb bon sol i sense vent. La Serra Vella porta mantellina, senyal de pluja o neu per a demà. I què, ¿et prova aquesta terra?

—La feina em treu les cabòries i em fa passar el fred; però és una terra ben diferent de la meva.

—I de la meva també, minyó. La terra aquesta és ben aspra i jo quan vaig venir-hi m'hi vaig enyorar de debò; però ja ho veus; m'hi he acostumat d'allò més. Ja fa cinquanta anys que hi sóc. És aspra, però és agraïda; no pot sofrir que els seus fills pateixin gana. Els dona feina i profit. L'aviram i el bestiar, no hi té passes. I de la gent, ¿què te'n sembla?

—Penso que no els demanaran comptes del mas a parlar, i quasi a un hom se li farien teranyines a la boca, acostumat a una altra manera.

—Ja ho aniràs veient. Semblen feréstecs; però no ho són. No s'esbraven amb paraules i per això tenen folrats els dintres de bons sentiments.

—Ja crec que és així. Jo només voldria saber si s'està content de mi. Tinc motius per creure que l'amo Biel no em troba prou fort o prou llest. Fa dos anys que sóc aquí i encara mai no he sentit aquella paraula desitjada: "Bé, Ramon, això va bé; tu fas per casa." Això m'hauria fet feliç més que cap altra cosa.

—Paraules, paraules, res no valen. ¿Tu no has vist que el plat més gros de trumfes és per a tu? ¿No has reparat que la mestressa et fa el tall de cansalada esguerrat, que el comença prim i l'acaba gruixut? ¿Oï que la Mariagna no t'ha tirat mai la torradora pel cap, com va fer amb aquell poca-solta del polletaire? Doncs jo sé que el noi n'està de tu, i que et vol encarregar les vaques, que són les bestioles més estimades de la casa. Ja t'hi faré bona companyia a la quadra, que s'hi està calent i fa un baf saludable.

I tant fou així que de tota la casa l'avi i el Ramon eren els més amics, com si Déu els hagués fet trobadissos per apuntalar-se l'un a l'altre, ja que l'un comptava amb la força de la seva experiència i l'altre amb la dels seus braços i tots dos amb un bon humor i unes ganes de contar-se coses

que cada dia anaven creixent amb el tracte i amb la simpatia. I així, de mica en mica, al Ramon se li va curar l'enyorament i quan, un temps més tard, va saber el traspàs del senyor Rector de Pinós de Baix li va semblar que se li trencava tot lligam amb la seva terra nadiua.

La feina preferent que al Ramon se li havia encarregat era de portar les quatre vaques de la quadra, càrrec de veritable confiança, ja que elles constituïen el millor capital i el més productiu de la masoveria. Ell hi posava tots els sentits i es pot dir que no les deixava de nit ni de dia, ja que tenia el seu llit en el trespol on hi havia amagatzemat l'alfals que ell mateix dallava i que ell mateix tirava a les palleres de la menjadora.

Fou d'allí estant que una nit s'adonà que a la pallissa hi dormia algun foraster. No en féu gran cabal. Era cosa corrent que algun captaire s'hi aixoplugués a la nit i més d'una vegada la mestressa d'El Carol hi havia anat a portar una olla de sopes per als pobres que aprofitaven aquell mal cobert per passar-hi la nit. Els mateixos gossos de la masia que lladraven els anants i vinents s'havien acostumat a no fer cas dels forasters que hi passaven la nit.

Devia ser per allà a mitja nit que li va semblar al Ramon que se sentia fressa pels patis. Tragué la cap per la finestreta que dava a fora i cridà baixet el *Tarot* i la *Mustela*, que no respongueren ni amb un grinyol. D'allí estant es veia la finestra de la cambra on dormia l'avi i a la claror de la celèstia va poder endevinar que a la paret de la casa hi havia apuntalada una biga i que per ella s'enfilava algú, mentre que algú altre es quedava a sota de vigilant. Tot seguit va pensar que la gent de bones intencions no entren a les cases de nit i per les finestres. Va obrir la porteta que comunicava la quadra amb la casa, i va anar de dret a dret a la cambra de l'avi que acostumava a deixar la porta oberta. Entrar dintre i topar-se a les fosques amb algú fou una mateixa cosa. Aquell algú tenia braços forts i amb ell va emprendre una lluita silenciosa. L'avi, del llit estant, cridava:

— ¿Qui hi ha? ¿Què vol dir això?

Però dels dos que es debaten ningú no responia. L'avi va arribar a encendre un llum en el mateix moment que un dels dos lluitadors queia a terra i l'altre amb un genoll posat sobre el pit del vençut cuidava escanyar-lo. Aquest, el més fort, el vencedor era el Ramon Perals. El terrabastall i els crits de l'avi havien despertat l'amo Biel. L'intrús fou ben lligat. Gairebé tot es va fer sense altres sorolls que els crits de l'avi.

La mestressa hi féu cap i esglaiada es posava les mans al cap i no atinava a dir ni una paraula fins que es va adonar que el Ramon portava la camisa tacada de sang; i llavors va poder dir:

— El Ramon ferit! Ai, el meu fill.

Efectivament: un cop de ganivet poc encertat li havia fet un trau al costat que s'havia aturat a les costelles.

***

— El Ramon ferit! Ai, el meu fill! estimat dels amos. La mestressa no se sabia treure de la boca aquella ingènua exclamació: "Ai, el meu fill!"

Ni tampoc llavors l'amo Biel no va dir una pa-

raula; només va agafar la mà del Ramon i li va donar una estreta i una batzegada que el va fer gemegar. La mestressa es va portar amb el Ramon com una mare i la Mariagna com una germana.

***

Tothom volia la glòria d'haver-hi pensat primer. Tenien una pubilla per casar i ningú no fóra tan bon marit com el Ramon. L'avi ja feia temps que ho projectava. El Biel en feia molt que ho pensava. La mestressa ja s'ho deia. ¿I la Mariagna? Ella deia que si ho volien el pare i la mare i l'avi i si el Ramon hi venia bé... ella ¿què havia de fer sinó fer-los feliços a tots? L'avi fou encarregat d'arreglar el negoci i com que en aquella terra les coses ben pensades es fan de pressa i sense compliments, passats tres mesos l'avi va tenir la grossa alegria de veure el seu amic Ramon incorporat a la família en qualitat de marit de la Mariagna.

(Seguirà)

¿Seminudisme cristià?

Un setmanari que és l'important portantveu d'una nombrosa federació publicava en el número darrer una fotografia que ha merescut les censures de moltes persones, i entre elles la nostra, i com que el fet que a més de realitzar l'escena i fotografiar-la s'hagi pogut insertar en el portantveu oficial sembla revelar la conformitat dels dirigents, per si això iniciés una tendència, creiem oportú, perquè es tracta d'una epidèmia que es va estenent i que nosaltres hem combatut sempre, fer constar que nosaltres no ho podem pas aplaudir. Es tracta d'un exercici gimnàstic fet amb mires d'exhibició, i en el qual els joves gimnastes cristians van tan escassos d'indumentària com en alguns concursos pagans, perquè van nus de mig cos en amunt, contra costum i contra modèstia cristiana.

Si això és un cas isolat, li dona gravetat la inserció de la foto, en prova que l'atreviment no ha estat corregit com hauria de ser-ho, sinó a l'inrevés, encoratjat. Però si, com temo, és una innovació que hom pretén repetir i propagar, que consti públicament la nostra reprovació.

R.

Casa Centenària TRULLS

Fundada l'any 1820

Destil·leria de productes vegetals i aromàtics

Aiguana (d'azahar) i totes les altres aigües florals, aigües de co'ònia, violeta, quina (de riquissims perfums). Essències i extractes de flors, plantes, fruites, etc. Lloció de PLAN- TES DEL BOSC (fortificant vegetal del cabell)

Despatx central:
RAMBLA D'ESTUDIS, 12
BARCELONA

Defensiva

PER R. RUCABADO

Jo no he rebut per missió moralitzar el cinema. La meua tasca és la de vindicar la moral i la veritat cristiana contra les escomeses que vénen pel costat del cinema. No vull moralitzar el cinema. Vull defensar la moral cristiana contra el cinema: aquesta és la meua posició. El cinema no m'importa. Ço que m'importa és la moral. La humanitat pot perfectament viure i subsistir sense cinema, i de fet hi ha viscut moltíssims segles. Ço que no és possible és que la humanitat visqui i subsisteixi sense moral. Entengui's bé, doncs, quina és la meua actitud. Que pleguessin tots els cinemes del món i la indústria sencera del cinematògraf restés abolida, em tindria perfectament sense cura. Ço que no es pot ni pensar, ço que hom té el dret i el deure d'evitar, és que els homes individualment i la societat humana en general i les collectivitats, és a dir les famílies i les nacions, perdessin la sensibilitat moral i la consciència. I hom va per aquest camí, sota la fascinació i la embriaguesa de sensacions, fenòmens de la febre del cinema. Si hi ha catòlics que es creuen sincerament que llur tasca és moralitzar el cinema, ells mateixos. Respectaré sense compartir-la la seva missió *sempre que sigui sincera i desinteressada*. Desgraciadament el clixé de la *moralització del cinema* comença a ésser tan suspecte com aquell de la *reglamentació del joc*.

No vaig al cinema. No hi vull anar. Vull dir que no desitjo adquirir el costum d'anar al cinema. Mereixen el meu aplaudiment i la meua admiració els nombrosos catòlics, afortunadament són molts encara, persones digníssimes i virtuoses que no van al cinema i que no s'han deixat arrossegar per la vertiginosa atracció, que no s'han deixat enlluernar per les propagandes absurdes i els equilibris funambulescos entre la moral i la temptació que, *per diners*, fan alguns confreres nostres mal aconsellats. *Per diners*; és hora que això es digui, amb tota la claredat i amb tota l'energia, en ús de la santa llibertat amb què de vegades s'ha d'exercir la correcció fraterna.

Els confreres que es deixen subornar pels diners de les empreses distribuïdores de pel·lícules, repeteixen el mateix cas, llargament denunciat i combatut per nosaltres en aquestes mateixes pàgines fa anys, de les entitats catòliques i benèfiques que es deixaven subvencionar pels diners del joc. Era aquell espectacle, una degradació escandalosa, una prevariació i un deshonor. Hi ha generacions joves que no ho veieren, i convé que ho sàpiguen, perquè és un precedent del cas d'ara. I és útil que els qui ho presenciaren i se n'han desmemoriat se'n recordin. Cada mes publicaven els diaris la llista dels hospitals, asils, entitats no solament públiques i oficials, sinó privades, no solament neutres sinó confessionals i piadoses, i fins catequístiques, que cobraven la subvenció, generalment copiosa, d'uns diners dels quals hom no declarava oficialment la contrapartida, però que tothom sabia i ningú no desmentia, perquè era cert i veritable, que procedien del joc. Eren el producte dels permisos de jugar als jocs legalment prohibits, la ruleta, el *bacarrat* i d'altres. La caritat cristiana es tacava amb els diners del vici.

I com més es jugava i més estralls feia en la ciu-

tat i per les famílies, el terrible vici que en progressió creixent produïa una epidèmia fatal, com més ruïnes i misèries i suïcidis, infidelitats, fugides de caixers i homes de confiança, noms llençats al deshonori, joves i caps de casa perduts, famílies arruïnades i a més deshonorades (la col·lecció de la nostra revista, tretze anys enrera ho il·lustra i documenta) més quantitats rebien d'aquell dividend horrible les associacions i entitats benèfiques, perquè com més es jugava i més ganàncies feien els banquers i *croupiers* i fiadors de la indústria infame, més diners per a repartir. Diners tacats de llot i de sang que cobraven sense escrúpols, — fa esgarriar repetir-ho i sembla un mal somni, — associacions que eren flors de caritat cristiana posades sota l'advocació dels sants. L'escàndol era tan gros, l'abominació tan monstruosa, que per fi, les autoritats eclesiàstiques hi posaren remei vedant en absolut l'admissió de diners procedents del joc, proclamant que la necessitat no excusava l'acceptació de donatius impurs, recordant que *immolantis ex iniquo oblatio est maculata*, (quan l'ofertor és inic, és impura l'oferta) i exaltant si calia l'heroisme cristià abans de rebre auxili del diable. *Præstat fame perire* (primer morir de fam).

Ara ens trobem en situació parella. Els subjectes de la defecció no són les entitats benèfiques i piadoses, sinó alguns diaris catòlics. Es venen l'espai, el nom i els lectors, als traficants de la immoralitat cinematogràfica. Aquests confreres lloguen les pàgines per al reclam estrident d'allò mateix que estan cridats a combatre. La premsa catòlica està fundada per a la defensa de la nostra fe i de la nostra moral, per a aixecar un mur de resistència contra les onades del món i de la carn. I els periòdics a què alludim deixen, per diners, l'espai a la propaganda de la carn i del món. I per ara totes les protestes, totes les indicacions, tots els advertiments fets per amics, lectors, subscriptors, persones d'autoritat, amistoses apellacions a la consciència, han estat perfectament inútils. Els ingressos que produeix la propaganda de pel·lícules de tota mena, pesen més que la consciència.

Cal fixar-se bé que la secció cinematogràfica d'aquests diaris és a més de l'antiga secció general d'espectacles. Aquesta va situada gairebé sempre a darrera de tot, a les planes últimes, reservades generalment als anuncis. Es comprèn que les necessitats de la informació permetessin aquesta secció, però en el postrer lloc, relegat als interessats dels anuncis. Els espectacles hi figuren en lletra petita i com arreconats. Alguns diaris feien precedir aquesta secció de l'advertència que no responien de la moralitat dels espectacles anunciats.

Però la nova secció de cinema està situada *de més a més d'aquella*, d'una manera preferent i en lloc dels més visibles, i coexisteix amb l'antiga secció d'espectacles, de manera que les pel·lícules són anunciades dues vegades, una a darrera, en les antigues pàgines d'anuncis, i una altra a les planes pròximes a les del davant, amb lletres grosses, gravats cridaners, fotografies de les escenes, retrats, generalment de dones, i amb les notes enviades per les empreses mateixes, notes anònimes que els lectors en general han de considerar redactades pel mateix diari, i que constitueixen elogis ditiràmics sense reserves, de les pel·lícules noves. Notes escrites en una literatura especial, per cridar l'atenció en-

vers els atractius de les escenes, per a subratllar les sensuals, o bé de sentimentalisme tèrbol, per a excitar la simpatia envers les persones dels actors, *estrelles i vedettes*, dels quals hom pondera i accentua els atractius físics i personals. Tot això forma un conjunt cridaner, i estrepitos, on tot és parlar de *Venus* de tots colors, d'or i d'argent i de bronze, i *Deesses* de tota mena, de l'or i del foc i del mar, etc., i de *Vidues*, i de *Nits*, i altres paraules insinuants i suggestives. Tot això detona, contrasta, pugna amb la severitat habitual de les planes dels confreres catòlics que han obert pas a aquesta irrupció profana.

Per això ens trobem ara en la situació difícil i dolorosa en què estan els defensors d'un país quan són obligats a expulsar l'invasor que s'ha apoderat de ciutats i fortificacions. Hom ha d'engegar els trets contra les ciutats i les fortificacions pròpies ocupades per l'enemic. L'enemic, que és el cinematògraf immoral ocupa avui posicions a dins del camp catòlic, ocupa les planes d'alguns diaris catòlics, i des d'aquestes elevacions singularment estratègiques, envaeix i domina tot el nostre camp. No hi ha més remei que tirar contra aquestes planes en els quals s'enarbora, ben vistosa i triomfal, la bandera enemiga. La defensiva de la moral i de la veritat catòlica avui dia, s'ha d'exercir, fa pena dir-ho, en un cos a cos a dintre mateix del nostre propi territori.

És una qüestió d'independència i de dignitat. És qüestió d'independència perquè el dret indeclinable que no han d'alienar mai els periodistes catòlics de judicar segons criteri cristià, — dret que es confon amb el deure d'orientar i educar el públic, — ara és arrendat, per diners, als comerciants de les pel·lícules, obres produïdes i distribuïdes en un medi arreligiós, protestant i judaïc, en un ambient d'afers sense consciència, saturat de sensualisme i de materialisme.

I és qüestió de dignitat, perquè la venalitat de les pàgines i seccions, equival a vendre's el nom, la significació, la causa, a vendre's, finalment, la consciència cristiana. Quan l'any passat publicàrem en llengua castellana i escampàrem en diferents llocs d'Espanya el nostre article *Inter nos*, el sometèrem a elevades personalitats per tal que ens diguessin si estàvem en el just. De totes rebérem aplaudiments, encoratjaments, i benediccions, i àdhuc merescuérem l'honor d'una citació a la *Civiltà Cattolica* (1). I una eminent personalitat saludà l'oportunitat de la nostra campanya amb una fórmula precisa, i que ens serveix de guia. Es tracta del *prestigi i decor* de la premsa catòlica. "*Me complasco en felicitarle por su celo en punto tan importante para la moralidad pública y para el prestigio y decoro de la Prensa Católica.*"

Tres bretxes obertes a la invasió denunciada, són els tres diaris objecte preferent de la nostra preocupació en aquesta matèria. El primer, un gran rotatiu de Madrid, diari admirablement compost i perfecte en molts sentits, honor de la premsa catòlica espanyola, que ha prestat i presta serveis sense preté a l'Església i a la cultura, però que en aquest aspecte concret del cinema està prestant un ajut importantíssim als interessos dels enemics de l'ànima. És dolorós haver de constatar la fallida d'aquest gran confrere, en aquest punt concret. Quantes gestions i intervencions s'han posat en joc han fracassat davant de l'actitud en què els responsables del rotatiu s'han

escastellat per servir, segons pensen, la seva consciència al mateix temps que proporcionar un considerable ingrés al periòdic. La consciència d'ells queda satisfeta amb les crítiques que els redactors imparcials, fan el dia de l'estrena del film. Una cartellera quotidiana simplement relaciona, sense cap ajuda qualificativa, les pel·lícules que es projecten als cinemes de Madrid reportant el lector al número que ha publicat la crítica oficial del diari. I qualsevol té a mà el número atrassat per a consultar-lo! Mentrestant, amb independència complerta d'aquell servei crític, la plana de cinema, decorada amb fotografies vistoses, vinyetes, titulars, es lliura a la propaganda més desenfadada de films de tota mena sense reserva ni restricció, encara que el judici crític sigui de reprovació o censura. No hi ha més limitació que el retocar els clixés de les *vedettes* i no posar-les massa provocadores, però amb gran freqüència es dona el contrast que el redactor ha reprovat enèrgicament un film des del punt d'albir moral, mentre que a la plana de cinema surt dies i dies el reclam vistós, les gasetilles i notes d'empresa posant aquell film als núvols. Podríem citar molts casos que tenim arxivats. Amb la circumstància greu, que la reprovació ha aparegut un sol dia, i en lloc secundari, mentre que els vistosos reclams i les notes pagades, anònimes i per tant sota la responsabilitat dels editors del diari, surten dies i dies. De manera que el pes a la balança cau pel costat del reclam pagat, i el reclam pagat és ço que en definitiva veuen i s'empassen els lectors. Aquests lectors són ço que vol conquerir la empresa del cinema. I el diari lloga l'espai perquè els mals pastors i mals esperits fascinin, sedueixin i arrossequin els lectors cap els cataus enlluernadors i els abismes de temptació.

Un segon diari, de Barcelona, encara adopta una posició més radical, i per a ell, més còmoda. No té crític independent. Arrenda la secció de cinematògraf a un agent de les empreses, les quals hi parlen i hi prediquen amb entera llibertat, sense contrapartida. No hi ha més limitació que arreglar o retocar una mica alguna vinyeta, o suprimir les comes de les ballarines com al recent anunci de *La Viuda Alegre*. S'han elogiat en aquelles planes els films més immorals. No hi ha ni ombra de cartellera ni de distinció i advertència o reserva. És una fallida complerta, una deserció, una veritable traïció a la moral cristiana que el diari en qüestió fa moltíssims anys que en els editorials defensa. I no hi ha solució per ara. Totes les indicacions amistoses que s'han fet, han

(1) "A Espanya s'és donat el cas que algun diari catòlic ha estat induït a engany i ha publicat aquells mateixos anuncis de pel·lícules escandaloses que venien publicats en altres diaris, anuncis preparats i distribuïts a la premsa, per les empreses cinematogràfiques! Per això un dels escriptors, que de molts anys és senyalat pel zel i constància indefallida en el combatre la immoralitat pública especialment en el cinematògraf, ha dirigit la veu avisadora als directores dels diaris catòlics i dels diaris moderats de dreta, contra una semblant cooperació al mal, deguda certament a manca de vigilància i consideració. Ell fa remarcar les escenes escandaloses i corruptores de sis pel·lícules anunciades en aquells diaris, en el mes d'octubre passat, amb les fórmules amantades pels empresaris." I seguidament la citació "R. Rucabado, *Inter nos*. A nuestros amigos los directores, administradores y propietarios de diarios católicos y de derecha en general. Extret de CATALUNYA SOCIAL, 10 novembre 1934."

Article del P. M. Barbera, S. I. *Cinematografo e stampa a La Civiltà Cattolica*. Núm. 2029, 5 gener del 1935.

topat amb el partit pres de no admetre diàleg sobre la secció cinematogràfica, de la qual els directius del periòdic s'inhibeixen en absolut. Però l'escàndol és gros i és quotidià i fa molt temps, alguns anys, que dura. La secció cinematogràfica d'aquest confrare està passada a l'enemic amb armes i bagatges, i lluita descaradament pels interessos de l'enemic. Els qui siguin responsables, per avarícia o per ofuscació, d'aquesta infracció obstinada al deure estricte de consciència i a les normes pontifícies que expressament prohibeixen propagar les pel·lícules immorals, hauran de donar a Déu un severíssim compte.

El tercer cas, un diari català de Barcelona, és molt més complicat. Es tracta d'un quotidià molt amic i pròxim nostre, molt estimat de nosaltres, i amb el qual tenim segurament comunitat de lectors, diari que també ha prestat i presta grans auxilis a la causa cristiana de la nostra terra, però del qual en aquesta matèria del cinematògraf ens separa una oposició radical cada dia més profunda, un esquinç cada dia més ample. Jo no puc obrir cada matí el número i mirar la secció de cinema que no em costi un disgust, i com jo molts lectors i amics. Comet l'equivocació fatal de voler servir alhora el deure de crítica moral, i al mateix temps proporcionar-se ingressos de les empreses distribuïdores, i això és enterament impossible. El resultat és un caos, una confusió, un enorme *galimatias* que culmina en aquelles desgraciades qualificacions de la cartellera: "*Un bon film, però immoral.*" "*La Venus de oro. (A) Un bon film*" (???). "*Abdul Hamid. (A) Un bon film. Reserves quant a moral.*" Aquest judici: "*Un bon film, però immoral*", que podeu veure cada dia, revela tota una mentalitat, tot un criteri, criteri confusionari o incúria expressiva, imperdonable en matèria tan greu i de tanta responsabilitat. Que lluny estem d'aquella sentència de la Sagrada Escriptura que es llegeix en el ritual episcopal i que el Dr. Torras i Bages va divulgar en les seves pastorals perquè era predilecta seva: "*No tingui per llum les tenebres ni per tenebres la llum. No digui mal al bé ni bé al mal*" (2). És la pregària de l'Església en la consagració dels bisbes, i certament que és també una comanda de consciència per als periodistes catòlics i especialment per als redactors de cinema.

Quan hi ha barreja de bé i de mal, és el mal el que guanya, perquè el bé no vol barrejar, la puritat és la seva característica. Per això de tot aquest caos on es parla de cinema moral i de Lliga de Decència, i al costat es fa propaganda de *La Venus de Oro* i *La Diosa de Fuego*, on es donen notes justes contra films nudistes i al costat hom dona amablement el *transeat* a films sensuais, atrevits, suspects i perillosos, on s'asfixia la serena claredat dels judicis sota el compromís d'haver de lloar determinades pel·lícules, qui en surt en fi de comptes derrotada és la moral cristiana, perquè la balança cau cap al costat que pesa més, el costat dels ingressos econòmics, el costat dels ingressos que les notes pagades, els anuncis il·lustrats i les fotografies que són anuncis indirectes, proporcionen (3).

És dolorós, repeteixo, haver de portar la polèmica a dins dels estrets murs de la casa pròpia, o de veï a veï, però no hi ha més remei, i les exigències de les batalles de vegades obliguen a perseguir l'enemic de casa en casa i fins de cambra en cambra. Jo no estic conforme amb el criteri que inspira la secció cinematogràfica del diari alludit. La conceptuo er-

rònia, desviada, perillosa i desorientadora del públic cristià. No n'hi ha prou que jo faci constar el meu desacord. Sento que tinc el deure de combatre-la, perquè no es pot contemplar d'una manera impassible com es desorienten i enganyen els lectors fent acceptar com a corrents, normals i passables mercaderies averiades i tòxiques sota la còmoda fórmula "A" (bo per adults) que en fi de comptes ve a significar allò mateix del "*sólo para hombres*" o "*no apta per a menors d'edat*" que tant hem blasmat quan l'empren com a recurs d'atracció els editors de films impúdics.

Després de *La Venus de oro*, la propaganda de la qual és imperdonable en un diari catòlic, i de tantes altres el nom de les quals ja és tot un programa, i de les quals debades hom pretén atenuar el contingut i fer veure que no porten tanta malícia com sembla, perquè és de prudència cristiana i de seny clàssic exigir l'honestetat *no sols en el contingut sinó en les apariències*, perquè la dona de Cèsar no sols ha d'ésser honrada sinó que ha de semblar-ho, ha vingut la propaganda de "*Broadway Bill*" "*Estrictamente confidencial*", pel·lícula de la qual amb nostres ulls hem vist les fotografies exhibides a la porta del cinema, amb escenes absolutament impròpies d'ésser anunciades i recomanades a un públic cristià des d'un diari catòlic. I molt més greu que les escenes resulta el contingut, odiosa història d'adulteri i divorci, segons diverses ressenyes concordants que hem llegit, tema altament immoral i vituperable que debades pretenia dissimular, lligat pel compromís crematístic de l'anunci, el crític del diari que ens ocupa, dissimulant l'enorme gravetat del fons sota la part anècdòtica de les aventures d'un cavall de carreres. I aquesta pel·lícula, que amb escenes intolerables desenrotlla un tema de tendència desmoralitzadora on el sagrat del matrimoni és trepitjat i vençut, ha estat anunciada pel periòdic a què alludim, *cada dia amb lletres grosses, i alguns dies amb retrats de la vedette*, i a la cartellera estava classificat amb la fórmula equívoca i enganyadora: "(R.) *Un bon film*".

Acabo avui amb unes paraules que no són meves i que pertanyen a persona de més autoritat que jo, *Padre Virginio*, a *El Iris de Paz*, la coneguda revista

(2) Lema de la pastoral *Idees que maten i idees que vivifiquen* (1912).

(3) És oportú i exemplar referir aquí co que amb legítima satisfacció podia escriure un altre diari catòlic de Madrid que té el sant orgull de no publicar els reclams pagats del cinema immoral. "No ha incurrido nunca "El Siglo Futuro" en los males que con tanta razón censura el ilustre publicista catalán, sacrificando ingresos considerables que, como otros, hubiera podido obtener si no hubiera estimado que no debía participar en el reparto de los millones destinados a lo que se llama lanzar una película, lucrándose con el anuncio de una obra que estima inmoral." (*El Siglo Futuro*, Madrid, 19 noviembre 1934).

Alguns dies després el mateix diari publicava un altre article en el mateix sentit, que un dia reproduïrem sencer i del qual copiem ara aquest paràgraf, tot i fent constar l'alt exemple d'aquesta noble i veritablement cristiana actitud. "A todos llega la tentación. A nuestro periódico también llegan las ofertas de publicidad cinematográfica. Su cuantía es respetable. Supondría para nuestra administración un desahogo económico, y no pequeño. Pero no queremos provechos a título de... complacientes. ¿Una película es inmoral en todo o en parte? ¿Ideológica o plásticamente? Pues no pasa por nuestra aduana ni forrada de oro." (Subratllem nosaltres.) *El Siglo Futuro*, article *El cine inmoral*, 18 de desembre 1934.

dels Missioners del Cor de Maria, que surt a Madrid. La desconfiança envers la crítica cinematogràfica de molts periòdics catòlics comença a ésser general. L'autor es dirigeix a les mares cristianes i les posa en guàrdia. "No queremos hablaros por nuestra cuenta, madres cristianas, sino por boca de testigos autorizados. Es un caballero excelente, ilustre por su saber: asistió a la proyección de películas, calificadas por las revistas católicas de blancas, azules, rosas, es decir, que se pueden ver. De trece de ellas salió muy disgustado, por no hallar la limpieza moral que se prometía."

I més avall cita un text eloqüent del P. Vilariño. "En verdad que hay poco que alabar en la prensa, aun en la católica. Confieso que el sistema que siguen muchos periódicos católicos en la hoja cinematográfica *me parece muy equivocado* (subratllem nosaltres). El anuncio de tantas películas escandalosas, cuyo solo título es muchas veces un escándalo (subratllem nosaltres) con la sola salvedad de que el anuncio no significa recomendación, ¿será conforme a los deseos angustiosos del Papa?" (4).

(4) *El Iris de Paz*. Madrid, 15 agost 1935.

Cerebrino Mandri

Cal que ho recordeu sempre! Res estranger no s'ha de prendre. Contra el DOLOR, tenim el millor remei. Useu sempre:

CEREBRINO MANDRI

No perjudica mai.

Preparat per FRANCESC MANDRI metge i químic farmacèutic.

Provença, 277 - Entrada Laboratori, Passatge Claris, 2.ª porta a mà dreta - BARCELONA

E. IMBERT

PLANXES PERFORADES

DE TOTA MENA

FABRICACIÓ NACIONAL "IMAR"

VIA LAIETANA 38
TELEFON 24842=BARCELONA

OBRA NOVA

R. RUCABADO

Recordatori del 1835

Els màrtirs del 1835. Homenatge als religiosos assassinats a Catalunya durant aquell any tràgic. — La nit de Santa Magdalena. (Matança de frares a Reus el 22 de juliol). — La nit de Sant Jaume de l'any trenta-cinc (la crema dels convents, a Barcelona). — La vetlla del centenari. L'exclaustració general de Catalunya. (Els incendis i destruccions sacrílegues: Poblet, Santes Creus, Ripoll, Sant Cugat del Vallès, Scala Dei, Santa Maria de Llavaix, Sant Jeroni de la Vall d'Hebron, etc.) — Les persecucions de religiosos. Exclaustració i desamortització.

Quadern de 48 pàgines de paper couché 21 x 31 amb coberta de cartolina, a 2 colors.

Il·lustrat amb 32 gravats.

PREU: 3 PESSETES

Pot demanar-se a l'Administració de Catalunya Social, carrer del Pi, 12, pral. — BARCELONA

COMPANYIA TRASMEDITERRÀNIA

Serveis regulars entre tots els ports de la Península i els de Balears, Canàries, Marroc i territoris espanyols del Golf de Guínea (Fernando Póo)

Servei ràpid setmanal de gran luxe Barcelona - Cadix - Canàries

(sortida els dissabtes de Barcelona) prestat per les motonaus "Villa de Madrid" i "Ciudad de Sevilla"

De Barcelona a Palma, cada dia a les 21 h. (excepte els diumenges).

De Barcelona a Mahó, dimecres i divendres a les 19 h.

De Barcelona a Alcúdia i Mahó, diumenges a les 19 h.

De Barcelona a Eivissa, dilluns a les 18 h.

De Barcelona a València, dilluns i dijous a les 20 h.

De Barcelona a Alacant i Oran, tots els diumenges a les 8 h.

De Màlaga a Melilla, cada dia a les 20 h.

D'Algecires a Ceuta, dues vegades al dia, a les 7 i a les 15 h.

D'Algecires a Tànger, cada dia a les 14 h.

De Cadix a Canàries, dilluns i dijous a les 15 h.

De Cadix a Larache, els dies 1, 5, 10, 15, 20, 25 de cada mes a les 21 h.

De Barcelona amb escala als ports de la Mediterrània per a Santa Isabel (Fernando Póo) i territoris del continent el dia 17 de cada mes.

BARCELONA: Via Laietana, 2 — Agències en tots els ports — MADRID: Paseo de la Castellana, 14

Moviment catòlic

Consigna de l'Acció Catòlica.— El bisbe de Nancy (França) acaba de donar-la als catòlics de la Lorraine: "Salvaguardar la pau i la unitat entre els catòlics."

L'Acció Catòlica ha d'ésser fidel en tot moment al principi de situar-se per damunt de totes les diferències polítiques. També els catòlics han de voler i han de vigilar per mantenir la unitat i la caritat en el terreny de les lluites polítiques.

Aquesta unitat reclama de tothom la pràctica evangèlica de la renúncia de les opinions personals, tant de part dels electors com de part dels candidats, per tal d'assegurar el front cios de tots entorn dels principis espirituals. Aquests principis i aquestes forces espirituals, que solament els catòlics posseïm en la llur plena integritat, el món enter els reclamarà per a la salvació de la societat. Ara bé: la vigilància que reclamem dels nostres diocesans exigeix molt coratge, perquè aquestes forces espirituals hauran de resistir les més fortes investides de les forces materialistes conjurades, les quals no volen abandonar la presa.

És per això que sentim una viva necessitat de l'auxili diví. El bisbe de Nancy diu que fou una de les recomanacions fetes a Lourdes en el darrer romiatge; demana als fidels que ho reclamin a Maria en la novena de la Immaculada, prega als sacerdots que en facin memòria en el "Memento de la Santa Missa"; ho encomana a les pregàries de les comunitats de religiosos i també als directors d'obres de joventuts.

La defensa dels catòlics alemanys.

Hi ha qui després de llegida la magnífica pastoral col·lectiva de l'episcopat alemany encara troba que els catòlics no protesten prou pels atacs de què són objecte.

Els que parlen d'aquesta manera obliden que els dirigents del Reich es mostren sense pietat en la repressió de tot acte que sigui jutjat per ells com il·legal. A Baviera, per exemple, alguns butlletins o fulls parroquials han estat confiscats per haver comès el crim d'haver publicat un extret de la pastoral col·lectiva del passat mes d'agost. Fidels han estat arrestats per haver comès la falta d'haver-la distribuït al seu voltant. Fins es cita el cas d'un empleat Municipal de Munic que va ésser destruït per haver comès la falta "d'haver torbat la pau confessional" fent a mans d'un col·lega seu un exemplar del text prohibit.

Una nota publicada darrerament per l'arquebisbe de Munic ha vingut a fer llum per conèixer la situació creada als catòlics per l'autoritat civil i la manera com són tractats. Del començament del mes d'agost fins a la fi d'octubre el cardenal Faulhaber ha protestat 36 vegades contra violacions clares del Concordat. Tres d'aquestes protestes han estat adreçades al ministre de l'Interior de Baviera, disset al ministre de l'Interior del Reich, quatre a la direcció de les joventuts hitlerianes, i nou altres protestes a la cancelleria del Reich, al ministre de negocis estrangers i al governador del Reich a Baviera.

Aquestes protestes tenien per motiu blasfèmies, calúmnies contra l'Església, atacs a membres d'associacions catòliques, confiscacions de publicacions religioses per haver publicat la darrera pastoral col·

lectiva, prohibicions a associacions catòliques d'adherir-se al front del treball, distribució de cançons anticlericals.

És inútil dir que aquestes protestes han estat inútils; són, emperò, un testimoni de l'activitat defensiva episcopal, de la impossibilitat d'obtenir justícia i del que és la vida catòlica alemanya sembrada d'incedents diaris.

D'altra banda continua la campanya contra la propaganda de Rosenberg i contra els seus llibres que són a l'*Index*. Acaba de publicar-se una segona edició dels "Estudis sobre el mite del segle xx", obra col·lectiva publicada per un nucli de teòlegs. Aquesta nova edició s'ha fet necessària per refutar el pamflet del mateix Rosenberg: "Als homes negres del nostre temps."

Durant el present mes de desembre no apareixerà cap altre número de CATALUNYA SOCIAL fins que es publiqui l'EXTRAORDINARI, amb text selectíssim i abundoses il·lustracions, que sortirà, com cada any, amb motiu de les FESTES NADALENQUES

DIA DE RECÉS per a obrers dirigents d'Acció Social i Catòlica

Diumenge dia 15 desembre de 1935

a la

Casa d'Exercicis de Sant Josep

(Bonanova: Quatre Camins, 13, torre)

A tres quarts de deu: **Missa.**

A dos quarts d'onze: **Sermó** pel Rnd. P. Isidre Grifol.

A les dotze: **Plàtica** pel Rnd. P. Isidre Grifol.

A la una: **Dinar.**

A les tres: **Rosari i Via-Crucis.**

A les quatre: **Plàtica** pel Rnd. P. Basili de Rubí.

A les cinc: **Exposició del Santíssim, Estació, Benedicció i Reserva.**

Inscripcions: 5 pessetes

al Secretariat d'Educació Social d'Acció Social Popular (Pi, 12, 1.º, 1.ª), telèfon 21160 i al Casal de l'Exercitant (Méndez Núñez, 1, pral.), telèfon 19224.

El número de places és limitat i cal inscriure's com més aviat millor.

Es podran concedir algunes inscripcions gratuïtes.

Moviment Social

Noves bases de Treball del Comerç al detall

Informe de les Organitzacions estamentals de Dependents d'Acció Social Popular

Honorable senyor,

"Unió de Dependents d'Acció Social Popular", Associació professional obrera, inscrita en el registre especial amb els n.º 275, domiciliada al carrer del Pi, 12, primer, primera; "Unión Católica de Oficinistas", Associació professional obrera, inscrita en el registre especial amb el n.º 923, domiciliada al carrer Canuda, 13, pral. i "Fraternitat Cristiana de Dependents", Associació professional obrera, inscrita en el registre especial amb el n.º 920, domiciliada al carrer del Pi, 12, primer, primera, en prendre part en la informació pública oberta per aqueix Organisme per tal que puguin ésser fetes les observacions que s'estimin pertinents, respecte al dictamen emès per la Ponència encarregada de l'estudi d'un projecte de noves Bases de treball que hauran de regir les relacions contractuals entre l'element patronal de Comerç al Detall i els seus dependents, creuen que és llur deure ineludible fixar, abans que tot, els punts de mira que sostenen i dels quals es deriven totes les objeccions que han d'oposar al dit projecte de bases.

Aquestes Associacions, netament catòliques, purament professionals i sense cap lligam ni influència política, ha tingut sempre en compte en considerar cadascun dels apartats de l'esmentat projecte, les normes establertes pel catolicisme social tant en el que fa referència a la situació econòmica nacional, l'estat del Comerç al Detall en general i les particularitats que aquest presenta a casa nostra, com el concepte que s'ha de tenir del treball i la situació en què es troba el dependent. I és prenent sobre seu tota la responsabilitat que els dona aquella condició de catòlics; és a dir, amb plena consciència que ensems que han d'imposar l'obligació del compliment del deure als seus socis, tant individualment com col·lectivament, han de treballar i exigir, amb tot el dret, llur millorament espiritual i material, que avui aixequen la seva veu, ben alta, per tal de començar proclamant que el treball no és una mercaderia sotmesa exclusivament a la llei econòmica de l'oferta i la demanda ni a altres interferències estranyes; que, conseqüentment, els que posseeixen els mitjans de producció i donen feina als treballadors no poden considerar el seu benefici personal com una regla exclusiva; que les condicions de treball han de respectar la moral, la dignitat humana, la salut dels treballadors, permetent-los complir llurs deures envers Déu, la família, la societat, i desenvolupar llur valor personal; que la vida econòmica exigeix la coordinació de totes les forces amb un esperit de lleialtat, de solidaritat i de caritat; i que només així serà assolit el fi darrer de la producció econòmica: satisfer les necessitats materials de tothom, sense oblidar ni desconèixer els interessos d'ordre espiritual, i repartir equitativament la riquesa sense lesionar cap dret.

És, doncs, a la llum de la doctrina sindical cristiana — aplicació dels principis fonamentals de la ic

i de la filosofia cristiana a les noves circumstàncies de la vida econòmica contemporània — que nosaltres hem estudiat el projecte de bases que V. H. ha posat a informació pública, i a ella correspondran les objeccions que anem a formular.

De bell antuvi hem de remarcar, perquè resta ben patent en la redacció del projecte, que ha estat sustentat un criteri de generalització; que no s'han volgut concretar moltes coses que eren ben fixades en les Bases anul·lades del 1933 i que donaven als dependents una sensació de major seguretat; ja que en detallar cadascuna de les qüestions que poden presentar-se, sobretot en la contractació, consignant després la solució consegüent, s'evitava el confusio-nisme, la desaparició del qual és en definitiva una de les finalitats principals de les bases de treball; per quant hem de tenir sempre ben present que, aquestes, han de tendir majorment a cobrir les contingències del treballador, que és el més feble en la lluita per la vida, que no pas el patró que almenys es presenta a ella molt més ben armat. Seria, per tant, de desitjar que en la fixació de les relacions contractuals fos seguit el criteri d'anar detallant tots els casos principals que poden presentar-se en cadascuna de les condicions, perquè, si bé les bases prendran una major extensió, amb ella no es perdrà res i per altra banda s'hi guanyarà molt en claredat i precisió. També seria bo que desaparegués l'esperit de mesquinesa que les informa; allò d'anar retallant ara una mica d'aquí i després una altra mica d'allí. Aquesta manera de procedir quan pren unes proporcions com les del projecte, resulta molt irritant.

Respecte als salaris que es consignen en el projecte, aquestes Associacions han de fer l'observació que, a més de no tractar-se del salari mínim vital que propugnem els catòlics, enclouen un retrocés injustificat sobre els que fins avui regien el Comerç Detallista, rebaixa que de cap manera no pot admetre's perquè no la reclama ni la situació econòmica de la Nació, ni la del Comerç, ni les particularitats que aquest té a casa nostra. L'augment que a la partida de despeses generals aportaren les Bases de l'any 1933 no va ésser de tanta importància per a posar per si sol en perill el Comerç Detallista. No ha produït en ell una desvalorització; l'obertura de nous comerços i botigues i les transaccions de les que han anat al traspàs han tingut una marxa normal durant el temps que han estat vigents les Bases anul·lades i no es pot sostenir seriosament que les poques cases que s'han vist obligades a tancar definitivament ho hagin hagut de fer per l'elevació dels salaris. Un símptoma de l'exactitud de tot el que portem manifestat en aquest respecte l'han donat els mateixos patrons en obtenir l'anul·lació de les Bases del 1933. No han posat com a punt previ la rebaixa de sou; els seus trets han anat dirigits cap a un altre apartat, que després estudiarem. S'han conformat a continuar pagant els mateixos sous i així ho han recomanat públicament.

També és inacceptable l'últim paràgraf de l'article 5.º. Realment costa de creure que s'hagi pogut

arribar a pensar que pot obtenir-se el que allí es demana. No es poden tenir facultats plenes i lliures per a llançar al carrer la joventut, sense cap responsabilitat, en el moment que més necessita tenir un lloc segur. La forma subreptícia en què està redactat l'article palesa la falta de justificació de les rescissions de contracte que s'esmenten.

El criteri d'"Unió de Dependents d'Acció Social Popular", "Unión Católica de Oficinistas" i "Fraternitat Cristiana de Dependentes", després d'un estudi ben ponderat, és que s'ha de respectar l'escalat de sous i augments posteriors reglamentaris que fixaven les Bases del 1933, sobre les quals deuen fer-se les següents millores:

Els dependents especialitzats (i tindran la condició de tals els que poseixin almenys dos idiomes, els "escaparatistes", els Caps de Secció, els comptables, etc.) percebran un augment del 20 % sobre els sous mínims i augments reglamentaris que demanen.

Els dependents casats, amb fills menors de 14 anys, per tal de corregir les diferències en la capacitat adquisitiva derivades de la paternitat i les dependents vídues en les mateixes condicions, concedir-los el subsidi familiar mitjançant les altres condicions que determinarà el Reglament a establir i servir-se, a aquest efecte, d'una Caixa de compensació.

No es pot acceptar el contingut de l'article 6.e, per quant constitueix la legalització d'una injustícia manifesta. Quan un dependent arriba a certa edat, vol dir que porta un número crescut d'anys treballant i donant profit; per tant, constitueix una immoralitat que se'ls faci objecte d'aquest abandonament. Si més no, ells tenen guanyats amb la suor del seu front, el respecte dels seus Caps i l'estimació dels seus companys i molt mal pagats es veurien un i altre sentiment amb el que determina l'esmentat article.

Tampoc no és possible deixar a l'arbitri del patró la inclusió a l'escalat de sous normals del dependent que hagi llogat major de 16 anys i que no en porti dos en l'exercici del Comerç; deu reglamentar-se aquest extrem fixant un màxim de temps que no podrà excedir de dos anys.

Aquestes Associacions creuen que per principi no es pot admetre la forma de contractació que determina l'article 13.e.

Sostenim el mateix criteri de les Bases anul·lades en quant als sous dels comptables i tenedors de llibres contractats a hores i demanem també la reglamentació dels mossos d'acord amb el que a aquest respecte està consignat en les susdites Bases de l'any 1933.

A l'article 17.e, s'ha de fer l'addició que pels dependents i dependents les Comissions no seran comptables amb el sou.

La forma absoluta del segon paràgraf de l'article 25.e, hauria d'ésser substituïda per una de convencional que determinés també la retribució de les hores extraordinàries que són objecte d'aquesta reglamentació.

Com a Associacions professionals catòliques no podem admetre que es posin traves al lliure i ple exercici públic de la nostra religió; per tant s'han de considerar festes senceres: Cap d'any, Reis, Sant Josep, l'Ascensió, Corpus Christi, Sant Pere, l'Assumpció, Tots Sants, la Immaculada Concepció, Nadal, Sant Jaume; i també a Barcelona el dia de Nostra Senyora de la Mercè i a fora els dels seus Sants Patrons. També ho seran les dictades pel Govern amb caràcter nacional. Només les que s'escaiguin en dis-

sabte o dilluns podran convertir-se en mitges festes. Seran considerades mitges festes: Dijous Sant, els dos dilluns de Pasqua, Sant Joan, Sant Esteve i l'11 de setembre i el 12 d'octubre.

A l'article 27.e, que tracta de les vacances, creiem que hauria de dir que, de no produir-se l'acord que es determina, resoldrà el Jurat Mixt. De l'últim paràgraf d'aquest article nosaltres suprimiríem el que diu "d'acord amb l'article 80 de la Llei de contracte de treball", perquè la Llei com a tal és molt rígida i l'assumpte que toca aquest paràgraf s'ha de tractar més amb el cor que amb la Llei. Si hi ha excessos, prou que la dita Llei empara els patrons.

El termini de dret a cobrar sou que determina l'article 29.e, pel cas de malaltia del dependent, hauria d'ampliar-se a noranta dies, mai no serà prou quant es concedeixi en aquest sentit. Una malaltia llarga significa la ruïna d'una llar; els esforços, doncs, han d'ésser encaminats a millorar les condicions del dependent que es troba en aquest cas dolorós, no mai restringir-les. El mateix succeeix amb l'article següent.

Estem en complet desacord amb el que ha estat estipulat sobre les reclamacions per diferències de sou i indemnitzacions per acomiadament. És un punt aquest que "Unió de Dependents d'Acció Social Popular", "Unión Católica de Oficinistas" i "Fraternitat Cristiana de Dependentes" creuen que ha de mantenir-se inflexiblement, almenys en el volum i casos que fixa l'articulat de les Bases del 1933. Fins i tant no existeixi una assegurança contra l'atur forçós i una altra de jubilació digna, hauran d'ésser sostingudes les indemnitzacions més elevades que es puguin, ja que elles constitueixen l'única penyora en mans del nostre estament que no seran llançats al carrer de qualsevol manera quan es trobin davant dels dos problemes esmentats. De manera que fins i tant que tots els dependents no estiguin a cobert dels susdits riscos, no pot pensar-se ni tan sols a reduir les referides indemnitzacions.

Remarquem que la lectura de l'article 33.e, dona la impressió que la Ponència ha sentit vergonya de manifestar clarament la seva intenció i ha procurat cobrir-se amb el vel que li han proporcionat unes cites de lleis que en aquest punt determinat són contradictòries.

Això és, exposat a grans trets, tot el que a aquestes Associacions els ha suggerit l'estudi del dictamen emès per la Ponència encarregada de confeccionar un projecte de Bases de treball per al Comerç al Detall. No ens queda altra cosa que significar la nostra confiança que aqueix Organisme que V. H. tan dignament regeix, modificarà el projecte de Bases d'acord amb les nostres observacions que no poden ésser rebutjades per ningú que tingui un clar concepte de la justícia.

Déu us doni molts anys de vida.

Barcelona, 19 de novembre de 1935.

El President d'Unió de Dependents d'Acció Social Popular, A. Pons Teixidó (signat). — El Secretari d'Unió de Dependents d'Acció Social Popular, B. Teixidor (signat). — La Presidenta d'Unión Católica de Oficinistas, Matilde Mitjans (signat). — La Secretària d'Unión Católica de Oficinistas, Josefina Ribas (signat). — La Presidenta de Fraternitat Cristiana de Dependentes, Francisca Aracil (signat). — La Secretària de Fraternitat Crsitiana de Dependentes, Dolors Soler (signat).

LENCERIA CASA MACIÀ

VDA. DE MARCIÀ PRAI

Fàbrica de Teixits a

LES FRANQUESES DEL VALLÈS

VENDA AL DETALL:

Ronda Universitat, 22
(tocant Plaça Catalunya)

Telèfon 11383
BARCELONA

Una cosa nova! CUBITOS CENOVIS

amb extracte de vitamines completament vegetals

Dipòsit General:

Casa Santiveri, S. A.

CALL, 22 - BALMES, 5 - TRAFALGAR, 7 - MALLORCA, 247

Dos "cubitos" 0'25 ptes.

AROMAS DEL MONTSERRAT

UNIC GRAN LICOR DE MONTSERRAT

El seu representant en JOAN FONOLLEDA SERRA, recomana de no acceptar com a legítim tot el que s'intenta vendre amb altre nom que no sigui el de

AROMAS DEL MONTSERRAT

SI VOLEU FER-VOS EXAMINAR LA VISTA PER UN METGE OCULISTA ESPECIALITZAT, EN LA MILLOR INSTAL·LACIO D'EUROPA, ACUDIU A L'INSTITUT MEDIC OCULISTA COTTET

AV. PORTAL DE L'ÀNGEL, 40 - BARCELONA

DODGE

Cotxes de 5 i 7 places. - Exposició: DIAGONAL, 413 - Telèfon 81707

Camions 1 1/2 a 8 tones. } Exposició: DIPUTACIO, 35 a 39 - Telèfon 31575
Omnibus. . . . . }

— BALTASAR FIOL —

XOCOLATES TRAPA

ELABORADES PELS P.P. CISTERCIENSES DE SANT ISIDRE

Dipòsit: CASA MASSANA ROCAFORT S. A.

Fivaller, 14 — BARCELONA

eregumil

Fernandez

Aliment complet a base de cereals i llegums. Insubstituïble en les intoleràncies gàstriques i afeccions de l'estómac

Fernandez & Canivell
-Málaga-

Carnet setmanal

El moment polític. — Els projectes de llei de caràcter econòmic presentats per senyor Chapaprieta a les Corts sembla que topen amb fortes dificultats per la seva aprovació. Van ésser aprovats alguns que es consideraven difícils de passar; però ara el referent a l'augment dels drets reals i transmissió de béns per herència — que suposa un fort recàrrec damunt algunes transmissions mortis-causa — s'ha aturat seriosament, tot i que el Ministre de Finances ja s'avingué a molts i ben importants retocs, al si de la Comissió parlamentària. Es diu també que el referent a Classes passives, que canvia radicalment alguns conceptes fonamentals en aquesta càrrega de l'Estat, haurà d'oferir encara més grans dificultats.

Tot això, junt amb el poc entusiasme que els projectes han despertat en molts sectors de la majoria — lloc on havien de despertar-lo majorment i des d'on havien de defensar-se — fa que es consideri difícil la vida normal del Govern, tot i que es consideraria catastròfic i molt exposat a tota mena de derivacions un canvi de Govern a aquestes altures i a base de la mateixa majoria, que ja va restant del tot esgotada.

De totes maneres, és ben cert que el senyor Chapaprieta ha vinculat la seva vida ministerial a l'aprovació de la seva labor econòmica, puix que és impossible presentar un Pressupost anivellat o amb un dèficit molt reduït si no s'aproven aquests projectes, que suposen augments seriosos en els ingressos públics i que el Ministre constitueix en base de la llei econòmica fonamental de les finances de l'Estat. ¿Què passarà ara? ¿Arribarà el Cap del Govern a nous sacrificis en aquest punt? ¿Destruirà la seva obra per deixar-la aprovada, sense innovacions de cap mena?

Encara que així fos, és ben evident que la tasca de l'aprovació del Pressupost es fa molt difícil d'ésser enllestida per al dia 31 de desembre. Caldrien per això sessions extraordinàries, sessions potser nocturnes i matinals, ço que valdria tant com sotmetre la majoria a una prova de fortaleza i d'entusiasme que no és de suposar que senti per l'actual situació, segons demostrin els fets. I llavors, ¿què pot venir? ¿Una pròrroga del Pressupost d'ara per un trimestre? Ningú no pot fer calendaris a base d'una majoria descomposta com l'actual, i a més quan cal comptar amb el partit radical que després de l'afer Strauss i l'afer Nombela — ara en dansa — no sent cap entusiasme per la situació actual i es va descomponent cada dia que passa sots una atmosfera ben desagradable per a tots els components del partit.

El moment polític és greu. Si ve la crisi, és molt

difícil que cap altre Govern pugui constituir-se damunt d'aquesta majoria d'ara. I si ha de venir una dissolució de les Corts, ens trobarem amb unes eleccions fetes encara amb una llei electoral blasmada per tots els agrupaments de dreta i deficient des de qualsevol punt de vista que se la miri.

I ja no cal dir com les oposicions veuen les deficiències de la majoria i procuren augmentar l'obstrucció, per afeblir-la més encara, aprofitant-se de l'ocasió pels beneficis que ells creuen poder-ne treure... però que tal vegada no seran tots els que es pensen els més optimistes, ja que la situació de l'opinió del país no ha canviat a Espanya tant com es pensen els agrupaments d'esquerra.

Quines eleccions vindran primer? — Heus ací la pregunta que podem ja formular amb completa consciència que l'ambient polític s'ha de resoldre aviat en la convocatòria d'unes eleccions. En ténim dues en perspectiva; unes, de realitat pròxima potser, les municipals, que a Catalunya hagueren d'ésser sospeses per les conseqüències del 6 d'octubre; i altres, les generals del Parlament, ja que encara que la majoria vagi resistint, és evident que no pot allargar massa a no ésser que els que actualment fan de la majoria un instrument quasi inoperant es decidissin a canviar de conducta i a arribar a una normalització política de la vida de les Corts.

És una llàstima que la majoria no pugui operar amb completa eficàcia. Hi ha alguns partits en ella que compleixen el seu deure com a instrument de govern; n'hi ha un altre, en canvi, que cada dia es mostra més indisciplinat i descompost, partit que provocarà el trencament del ritme de govern de les Corts, tot i essent el que majorment hauria de tenir por a una consulta del cos electoral, ja que, segons totes les probabilitats, sortirà fortament crebantat. Ja haurà endevinat el lector que ens referim al partit del senyor Lerroux, damunt el qual s'acumulà l'afer Strauss i ara s'acumula l'afer Nombela. Però, com que els jocs de la política no resten mai acabats, tot i veure que les Corts d'ara no poden arribar massa enllà, ningú no es pot atrevir a fer profecies sobre l'esdevenidor, sobretot havent-hi entremig una llei de Pressupostos a aprovar, una llei electoral que a tots interessa reformar i una llei de revisió de la Constitució, en la qual tenen interès les més altes esferes de la República.

En canvi, és evident que les eleccions municipals poden ésser convocades tot seguit que hagi finit la implantació del carnet electoral i la rectificació del cens electoral, ja que, a més de no haver-hi cap llei que ho impedeixi, sinó tot el contrari, hi pot haver el desig dels partits governants: que serveixin aquestes eleccions com element d'indicació per fer-se exacte càrrec de l'estat del cos electoral i de l'opinió del país. I a Catalunya, ha estat el propi Governador General el qui ha fet indicacions bastant precises sobre aquest punt.

ACCIONS A TERMINI
Informació • Compra-Venda

Per escrit o personalment
De 9 a 11 matí i de 5 a 7 tarda

L. GOMIS Corredor de Canvi
Borsa - Fontanella, 15

No convé, doncs, que els partits de dreta facin el sord a les necessitats del moment. Convé que tots ells continuïn el contacte que arreu de Catalunya es produïu últimament, ja que tot i l'impuls de les esquerres (que, dissortadament, a la nostra regió representen una força considerable) és ben de creure que si tots els ciutadans de dreta compleixen el seu deure els hauran de barrar el pas a moltes ciutats i viles de la nostra terra.

A més, el contacte que es produeixi entre aquests partits en les eleccions municipals pot servir d'antecedent admirable per a les eleccions generals quan aquestes arribin.

El traspàs d'Obres Públiques. — El dia primer de desembre, tal com havia estat anunciat, es produí el traspàs de carreteres a la Generalitat de Catalunya, aquest traspàs que no s'havia arribat a aconseguir seriosament fins ara, en plena anormalitat de règim de la nostra regió autònoma. A partir d'aquesta data, doncs, totes les carreteres i camins de la nostra regió resten a mans de la Generalitat de Catalunya, i és aquest un fet que no podem deixar de remarcar, com el que en el dit traspàs han tingut una part ben activa tots els partits dominants a la Generalitat, sense regateig en cap d'ells. A més, cal agrair al Govern que el traspàs hagi quedat fet a base de la fórmula econòmica màxima entre les tres proposades per la Comissió evaluatòria, ço que indica una excellent voluntat de normalitzar les coses, fins allí on aquesta normalització sigui possible i prudent, per part de tots els d'allà i d'ací.

D'ara endavant, doncs, una nova funció i una nova responsabilitat pesen a les mans dels dirigents de la Generalitat. És de creure que sabran respondre als anhels del país en aquest punt de tant interès, ja que les carreteres necessiten urgent reparació i cal que arribin a moltes poblacions petites de la nostra terra a les quals encara no tenen accés. Tenim actualment a Catalunya uns 8.000 quilòmetres de carreteres i en calen encara cinc mil perquè totes les necessitats siguin satisfetes. I ja sabem que la Generalitat té preparat un pla complet de camins, tant per comunicar els pobles incomunicats com per posar en comunicació directa moltes comarques catalanes que, com les del Pirineu, han de recórrer encara al pas

per França per arribar a les seves poblacions respectives.

Mentre els partits esquerrans van pel món dient atrocitats de la situació política actual, els agrupaments de dreta esmercen la seva activitat en obres que, com aquesta, han de reportar un benefici clar a la nostra terra. En un ambient polític menys verbalista i carregat d'utopies que el nostre, aquest fet constituiria un èxit evident, com el constitueix als ulls de totes les persones dotades del talent necessari i inspirades per un patriotisme real i ben abrandat.

COL·LEGIALS

El més extens assortiment
en Impermeables,
Capes, Trinxeres,
Abrics cautxutats estampats

CASA ROSICH

CASA FUNDADA L'ANY 1850

Ronda de Sant Pere, 7 :: Tapineria, 33
Avinguda Porta de l'Àngel, 25

FARMÀCIA I CENTRE D'ESPECÍFICS

Laietana, 50
Telèfon 14729

L. VILAR

Laietana, 50
Telèfon 14729

SERVEI FARMACÈUTIC PERMANENT DIA I NIT

LABORATORI MITRO-BIOQUÍMIC ESPECIALITZAT EN ANÀLISIS CLÍNICS

Recordi sempre els següents productes de fama mundial:

CEREBRINO MANDRI. Contra tota mena de dolors. **TABLETAS GABA.** Curen la tos i catarros; indispensable als fumadors. **XAROP GABA.** Cura tos, catarro, grippe. **CALICIDA LADIVONSIN.** Contra ulls de poll i dureses. **BALSAM C. DE KONING TILLY.** Gran depuratiu de la sang i ronyons. **AIGUA DEL CARME BIEL.** Insustituïble contra mareig, vòmits; preventiu del tifus. **BALSAM BIEL.** Cura cremades de sol i la irritació de la pell. **PRODUCTES VERKOS.** Pasta antiflogística, Esparadrap, Aigua oxigenada.

CAMISERIA - CORBATERIA - MITGERIA - GÈNERES DE PUNT

MAS i ROCA
CAMISERS

CASES ESPECIALITZADES PER A LA MIDA

24, Portaferrissa, 26 - Telèf. 17642 - BARCELONA - 16, Fontanella, 16 - Telèf. 12211

R. Rucabado, *Recordatori del 1835* (amb 32 gravats).
Editorial Poliglota, Petritxol, 8, Barcelona, 1935,
46 pàgines.

El senyor Rucabado ha volgut commemorar el centenari de la crema dels convents de Catalunya i de l'assassinat vil de 67 religiosos amb la publicació d'aquest magnífic *Recordatori*.

Prenent les dades de l'obra monumental del Canonge Barraquer, *Las Casas de Religiosos de Cataluña durante el primer tercio del siglo XIX* (Barcelona, 1906), ens recorda el senyor Rucabado que 67 religiosos catalans morien víctimes d'aquella revolta ignominiosa: 3 benedictins, 2 cartoixans, un trinitari descalç, 2 trinitaris calçats, 3 carmelites calçats, 18 franciscans, 4 dominics, 3 mercedaris, 5 agustins, un caputxi, 12 carmelites descalços, un paül, 4 desconeguts i 8 seculars.

La ressenya que es fa d'aquests sagnants successos ja publicada en aquesta Revista ens situa al juliol

del 1835; ens parla de la nit de Santa Magdalena a Reus, de la nit de Sant Jaume, de la vetlla del centenari i de l'exclaustració general de Catalunya.

Uns 32 gravats reproduint antics convents desapareguts per la crema de l'any 1835 illustren aquest magnífic fulletó. Entre ells figuren: Sant Francesc de Reus i Santa Maria de Gerri de la Sal; Sant Francesc, Santa Caterina, el Carme Calçat i el Carme descalç, l'església dels Trinitaris, Sant Agustí, Poblet i Ripoll.

Poc després de l'espantosa crema de convents d'Espanya de l'any 1931, els catòlics alemanys publicaren un fulletó titulat "Convents que cremen", on es ponderava d'una manera gràfica la labor social de les ordres religioses, fulletó que va tenir una propagació fantàstica.

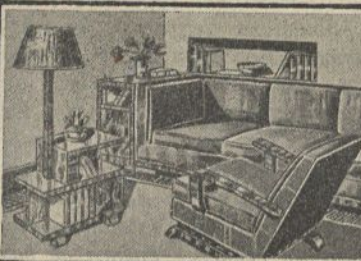
És de desitjar que en cap casa catòlica no falti aquest magnífic fulletó del senyor Rucabado, que és el millor homenatge dedicat als nostres màrtirs de l'any 1835.

1936
ATWATER
KENT
RADIO

Auto-Electricidad
S. A.
Diputació, 234
BARCELONA

CASTELLTORT

MOBLES
DECORACIÓ
TAPISSERIES

PELAI 40 TELÉFON 15385
BARCELONA

JA SOU SUBSCRIPTORS DE
CATALUNYA SOCIAL?

BIOSER FORTIFICA

FOMENT DE PIETAT - Duran i Bas, 11 - Tel. 17605 - BARCELONA

Calendaris per a l'any 1936

Calendari Bloc-Català. Santoral Català. Aforisme diari. Curiositats. Folklore. Acudits. Literatura. Endevinalles. — Preu: Ptes. 0'55.

Calendari del Sagrat Cor de Jesús. La mateixa edició que l'anterior. — Preu: Ptes. 0'55.

Calendari Cristià de Catalunya. Complet santoral. Festes de l'any cristià. Abstinències, dejunis, etc. — Preu: Ptes. 0'40.

Tarja, dibuixada per En Junceda, pròpia pel Calendari Cristià de Catalunya. — Preu: Ptes. 1.

Calendari de Cuina. Indicació precisa, a dues tintes, de tots els dies d'abstinència i de dejuni de l'any. en un sol full. — Preu: Ptes. 0'15. — El mateix, muntat en cartró. — Preu: Ptes. 0'50.

Agenda del Cristià (Calendari de butxaca). Conté: llibreta de notes per a tots els dies. Ca-

lendaris de festes, dejunis i abstinències. Dietari de caixa, per a entrades i sortides. Devocionari pràctic de butxaca. Memoràndum per a direccions i apuntacions. Relligat amb tela i rètol daurat. — Preu: Ptes. 1'50. — La mateixa Agenda del Cristià, enquadernada amb pell flexible i el cap daurat, i amb una cartera interior. — Preu: Ptes. 5.

Calendari Perpetuu. L'any cristià. Santoral de l'any. Temps i festes mòbils. Festes de precepte. Dies d'abstinència i de dejuni. 32 planes amb coberta. — Preu: Ptes. 0'20.

Calendari Litúrgic. Dietari del Missal Romà. — Preu: Ptes. 0'50.

Calendari del Bon Mot, en fulls mensuals. Propi per a la gran propaganda. — Preu: Ptes. 0'50.

Targes pel Calendari Bloc. Variat assortit i preus econòmics.

Grans rebaixes segons la importància de l'encàrrec.

Eucologi de Nadal

Textos litúrgics, en llatí i català, de la Santa Missa, i Ofici diví per al temps d'Advent i la Temporada nadalenca

BELLA EDICIÓ A DUES TINTES

Heus aquí la seva estructuració: *Ordre de la Missa.* — *L'Advent* que conté les seves quatre dominiques. — *Nadal:* Vigília de Nadal. — La Festa de Nadal. — Ofici de Matines. — Les tres misses de Nadal. — Missa de mitja nit. — Missa de l'alba. — Tercia. — Missa del dia. — Vespres. *Vuitada de Nadal* amb totes les seves festivitats. *L'Epifania,* que comença per la seva Vigília, segueix la Missa de la diada amb Tercia i Vespres. *La Post-Epifania* que conté la festa de la Sagrada Família i les Dominiques que segueixen. *La Candelera* amb la benedicció de les candeles, la processó, Missa i Vespres.

Cada solemnitat litúrgica va precedida d'un bellíssim glossari de la diada, amb il·lustracions de René de Cramer.

És la publicació que ha de portar als esperits la joia cristiana que tot home ha de sentir en aquestes festes nadalenques.

Enquadernat amb tela. . . . . ptes. 5
En pell i cantell daurat . . . . . " 12
En xagrí . . . . . " 15

Bons costums catalans

Interès novel·lístic

Artística presentació

Educació pairal

VOLUMS DE LA PRIMERA TONGADA

- I. **La castanyada.** Original de M. B., il·lustrat per J. Vinyals.
- II. **La fira de Santa Llúcia.** Original de M. B., il·lustrat per J. Vinyals.
- III. **Nadal.** Original de M. B., il·lustrat per A. Utrillo.
- IV. **Els Reis.** Original de M. B., il·lustrat per A. Utrillo.
- V. **Els tres tombs.** Original de M. B., il·lustrat per J. Vinyals.
- VI. **El dijous gras.** Original de M. B., il·lustrat per A. Utrillo.

◆ ◆ ◆

Preu de cada volum: 2'50 ptes.

PUBLICITAT

UN COSTIPAT NO ES UNA MALALTIA GREU

es suficient molest,
però, per a privar-lo
d'assistir a les seves
ocupacions i l'expo-
sa a mals pitjors.

Si vostè es bronqui-
tic, al sentir els pri-
mers frets, pren-
gui diàriament
una cullerada de
l'acreditat

AIXAROP PUIG

i passarà un bon hivern

CUIDI ELS COSTIPATS

dels
nens
exterior-
ment,
amb la

POMADA PUIG

l'acció de la qual
dona sempre
excel·lent re-
sultat.

Es ven en
les millors
Farmàcies

TRANSPORTS ANDRÉS

PREUS REDUITS SERVEI DIARI
SERVEI RÀPID DE DOMICILI A DOMICILI

AGÈNCIES:

BARCELONA: Ample, 24 - Telèfon 21505

VALÈNCIA: Santa Eulàlia, 10 - Telèfon 12866

ALACANT: JOSEP BAUZÀ - Passatge Màrtirs, 17 - Telèfon 1517

PALMA: Galera, 5 - Telèfon 2227 (La Nova Balear)

ATENES A. G. - Escorial, 135-147. - Tel. 78372. - Barcelona

FRANQUEO
CONCERTADO

CATALUNYA SOCIAL
Carrer del Pi, 12, 1.er
BARCELONA